

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/149/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200461
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200461.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty SÍŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, so sídlom 922 31 Sokolovce, Piešťanská 278/108, IČO: 00 208 256, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, Krajinská cesta 5053/13, 921 01 Piešťany, za účasti: 1/ I. D., bytom M., 2/ G. D., rod. D., bytom H., 3/ Z. D., bytom G., všetky zúčastnené osoby ako právni nástupcovia Z. D., zomrelého dňa XX. Q. XXXX, naposledy bytom M., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. OPR-A2013/00086 zo dňa 30. apríla 2013, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sp/45/2013-62 zo dňa 22. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sp/45/2013 - 62 zo dňa 22. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom č. k. 43Sp/45/2013-62 zo dňa 22. septembra 2014 Krajský súd v Trnave potvrdil napadnuté rozhodnutie právneho predchodcu odporcu Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. OPR-A2013/00086 zo dňa 30. apríla 2013, ktorým Obvodný pozemkový úrad v Trnave, ako príslušný orgán rozhodujúci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona č. 180/1995 Zb. o niektorých opatreniach na usporiadania vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“), vo veci oprávnenej osoby Z. D., zomrelého dňa XX. Q. XXXX proti povinnej osobe SÍŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce rozhodol tak, že jej priznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným v pôvodnej PK vložke č. 4, k. ú. M., ako parcely registra „C“ a „E“, tak ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Krajský súd uviedol, že v priebehu súdneho konania postupom v zmysle zákona č. 180/2013 Z.z. došlo k prechodu kompetencií pôvodného odporcu Obvodný pozemkový úrad Trnava na Okresný úrad Piešťany, súd preto v tomto zmysle vykonal zmenu v označení odporcu.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku v priebehu správneho konania pôvodne príslušný orgán - Obvodný pozemkový úrad Trnava rozhodoval o reštitučnom nároku Z. D. ním uplatneného, t. č. je konané už s jeho právnymi nástupcami. Predmetom reštitučného nároku bolo navrátenie vlastníctva k pozemkom tvoriacim pasienkové spoločenstvo v k. ú. M., ktoré prešli na štát alebo inú právnickú osobu bez náhrady postupom podľa zák. SNR č. 81/1949 Zb. Rozsah a dôvodnosť reštitučného nároku, ani rozsah nárokov jednotlivých oprávnených osôb nebol sporný. Správny orgán pri svojom rozhodovaní zohľadnil zistenie, že na majetok Poľnohospodársko-obchodného družstva Sokolovce ako povinnej osoby v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z. bol dňa 21. novembra 2002 vyhlásený konkurz.

Ustanovený správca konkurznej podstaty - navrhovateľ, nehnuteľnosti -podiel, ktorý je predmetom reštitučného nároku, previedol na inú osobu, I. S., kúpnu zmluvou zo dňa 16. marca 2004. Nie je sporné, že na základe tejto zmluvy bol vykonaný vklad vlastníckeho práva na nového nadobúdateľa. Obvodný pozemkový úrad vyhodnotil túto skutočnosť s odkazom na ust. § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. tak, že sa jedná o absolútne neplatný právny úkon, pričom absolútna neplatnosť podľa § 39 OZ nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému a na túto neplatnosť je správny orgán povinný prihliadnuť. Skonštatoval nepochybné porušenie zákonnej povinnosti konkurzného správcu, keď k predaju pozemkov pristúpil pred skončením lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov podľa zák. č. 503/2003 Z.z., t. j. pred 31. decembrom 2004. Považoval za jeho pochybenie, ak si u príslušného Obvodného pozemkového úradu neoveril, či sa na predmetné pozemky nevzťahuje zákon č. 503/2003 Z.z.

Krajský súd v tejto súvislosti (ako ďalej uviedol v odôvodnení svojho rozsudku) pripomína, že zák. č. 503/2003 Z.z. nadobudol účinnosť 1. januára 2004, teda kúpna zmluva postihnutá absolútnou neplatnosťou pre rozpor s ust. § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. bola uzavretá dňa 15. marca 2004, lehota na uplatnenie reštitučných nárokov uplynula dňom 31. decembra 2004. Neobstoí teda tvrdenie konkurzného správcu, že ho nikto neinformoval, že by sa na predmetné pozemky malo vzťahovať obmedzenie v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z., ani, že ho nikto neupovedomil o uplatnení reštitučného nároku dňom 6. decembra 2004. Je povinnosťou konkurzného správcu v zmysle zák. č. 321/1995 Zb. vykonávať správu majetku s riadnou starostlivosťou, do čoho nepochybné patrí aj oboznamovanie sa s platnou právnou úpravou majúcou vzťah k spravovanému majetku a zabezpečovanie si podkladov majúcich vplyv na možnosti nakladania s týmto majetkom.

K námietke, že správny orgán nevyhodnotil význam a dosah Opatrenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23. októbra 2003 odvolací súd uvádza, že ak z jeho obsahu správny orgán nevyvodil bezpodmienečnú platnosť predmetnej zmluvy, nie je to možné považovať za chybu v rozhodovaní. Vzhľadom na účel opatrenia v zmysle § 27 ods. 3 zák. č. 328/1991 Zb. je evidentné, že príslušný konkurzný súd skúmal iba skutočnosť, či sa jedná o spôsobilý predmet na predaj mimo dražby v zmysle § 27 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb., pričom vychádzal z údajov poskytnutých konkurzným správcom. Nemal teda za daných okolností dôvod skúmať existenciu prekážky pre uzavretie kúpnej zmluvy v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z. Konkurzný súd neskúma, či predmetná zmluva, ktorú konkurzný správca mieni uzavrieť, spĺňa podmienky pre uznanie za platný právny úkon. Za to, že právny úkon vykonávaný v rámci kompetencií konkurzného správcu v súlade s požiadavkou riadnej starostlivosti spĺňa všetky hmotnoprávne náležitosti pre platnosť právneho úkonu je povinný zabezpečiť v rámci výkonu svojej kompetencie konkurzný správca.

Krajský súd bez ohľadu na vyššie uvedený záver o správnosti postupu pri právnom vyhodnotení neexistencie prekážky vydania nehnuteľnosti na základe reštitučného nároku zistil, že zo strany správneho orgánu došlo k pochybeniu v konaní tým, že v zmysle ust. § 14 Správneho poriadku nekonal s nadobúdateľom sporných nehnuteľností I. S., ktorého práva nepochybne vydaním napadnutého rozhodnutia boli dotknuté. Na druhej strane nemožno opomenúť, že súd je viazaný rozsahom odvolacích dôvodov, zároveň uvedené pochybenie v zmysle ust. § 250j ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 250i ods. 2 O.s.p. nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia a v zmysle ust. § 250i ods. 3 O.s.p. súd

neprihliada na procesné pochybenia, ktoré nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Aj keď súd rešpektuje právo každého účastníka správneho konania, vrátane opomenutého, na hájenie svojich práv v správnom konaní, ako jeden zo základných princípov správneho konania a súčasť práva na súdnu alebo inú ochranu v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zohľadnil, že z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde v Piešťanoch pod sp. zn. 4C/351/2008, na ktorý odkazuje navrhovateľ, je evidentné, že o vedení správneho konania vo veci reštitučného nároku zapísaný vlastníak pozemkov vedel, resp. musel vedieť. Z pripojených kópií častí spisu Okresného súdu Piešťany je preukázané, že dňa 14. decembra 2006 bol na Okresný súd Trnava podaný návrh Urbárskeho pozemkového spoločenstva Ratnovce a Z. H. proti odporcom JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty úpadcu SLŇAVA, POD Sokolovce a I. S. o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 16. marca 2004, predmetom ktorej sú pozemky vedené na LV č. XXXX, XXX, XXX a XXX, pričom dôvod neplatnosti je preukazovaný porušením § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. Žaloba bola doručená na vedomie I. S. ako odporcovi 2/ v zastúpení advokátom, ktorý na túto skutočnosť reagoval podaním doručeným súdu dňa 6. októbra 2011. I. S. ako odporca 2/ sa osobne zúčastnil pojednávania nariadeného na deň 10. októbra 2011 a v zastúpení právnym zástupcom podal písomné vyjadrenie k žalobe 2. decembra 2011, rovnako sa osobne zúčastnil pojednávania nariadeného na deň 12. decembra 2011. V prípade záujmu bolo teda v jeho možnostiach zúčastniť sa správneho konania, resp. domáhať sa účasti v takomto konaní pred správnym orgánom. Bez ohľadu na to, že tak neurobil má súd za to, že ani jeho prípadná účasť, resp. argumenty, ktoré by mohol vzniesť (zhodne s argumentmi uvedenými na pojednávaní pred Okresným súdom Piešťany 12. decembra 2011) by nemali a nemohli mať žiaden vplyv na záver o správnosti napadnutého rozhodnutia.

V prejednávanej veci súd za rozhodujúcu považuje skutočnosť, že kúpna zmluva zo dňa 16. marca 2004 na ktorú vo svojom odvolaní poukazuje odporca, je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom a vychádza z nesprávne posúdeného právneho stavu.

Opätovne poukázal na skutočnosti, že uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96-236 zo dňa 21. novembra 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24. januára 2013, v právnej veci navrhovateľa - veriteľa Sociálna poisťovňa, pobočka Trnava - navrhovateľa - dlžníka: SLŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, Piešťanská 278/108, Sokolovce o vyhlásenie konkurzu na majetok navrhovateľa - dlžníka, bol vyhlásený konkurz a za správca konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Jozef Krško, advokát.

Poukázal na to, že teda dňom právoplatnosti uvedeného uznesenia povinný subjekt podľa § 4 zákona č. 503/2003 Z.z. neexistuje. Navrhovateľ ako správca konkurznej podstaty za predávajúceho uzavrel kúpnu zmluvu dňa 16. marca 2004 s kupujúcim I. S. ako kupujúcim, s tým, že predmetom prevodu boli nehnuteľnosti - pozemky nachádzajúce sa v k. ú. M., vedené na LV č. XXXX, XXX, XXX a XXX.

Opätovne zdôraznil, že kúpna zmluva bola uzavretá v zmysle Opatrenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K64/96 zo dňa 23. októbra 2003.

Katastrálny úrad v Trnave, Správa Katastra v Piešťanoch dňa 24. marca 2003 povolila vklad do katastra nehnuteľností na základe uvedenej zmluvy. Oprávnená osoba si dňa 6. decembra 2014 na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave uplatnila nárok na navrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom, t. j. v dobe keď povinná osoba ako vlastníak neexistovala, nakoľko dňom povolenia vkladu v katastri nehnuteľností dňa 24. marca 2004 pod č. V 510/04 bol zapísaný iný vlastníak.

Podľa jeho názoru správny orgán mal vyhodnotiť uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 16. marca 2014 a následné povolenie vkladu dňa 24. marca 2014 pod V 510/04 ako prekážku vydania veci.

Opakovane poukázal na to, že ako správca konkurznej podstaty nemal žiadnu vedomosť o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z.z. Ako predávajúci a správca konkurznej podstaty postupoval v súlade so zákonom č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších zmien a

doplnkov.

Oprávnené osoby odvolací návrh nepodali a ani sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Oporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Uviedol, že kúpna zmluva uzavretá dňa 16. marca 2004 o predaji a kúpe nehnuteľností v k. ú. M., na parcely vedené na LV č. XXXX, XXX-X a XXX bola uzavretá v dobe účinnosti zákona č. 503/2003 Z.z. s tým, že poukázal v tejto súvislosti na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. novembra 2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 8 písm. b/ zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy s účinnosťou od 1. októbra 2013 sa zrušujú obvodné pozemkové úrady.

Podľa § 9 ods. 3 citovaného zákona pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia v sídle kraja, obvodného pozemkového úradu v sídle kraja, obvodného lesného úradu v sídle kraja, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správy katastra v sídle kraja ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad v sídle kraja.

Právnym nástupcom Obvodného pozemkového úradu v Trnave bude Okresný úrad Piešťany.

Preto bude s právnym nástupcom ďalej konané na strane odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Predmetom súdneho prieskumu na základe opravného prostriedku podaného navrhovateľom bolo rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trnave. Napadnutým rozhodnutím Obvodný pozemkový úrad v Trnave ako príslušný orgán rozhodujúci podľa § 5 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. vo veci oprávnenej osoby Z. D. proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, rozhodol tak, že jej priznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným v pôvodnej Pkv. č. 4, k. ú. M., ako Parcely registra „C“ a „E“.

Ako vyplývalo z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporcu dňa 6. decembra 2004 si oprávnená osoba spĺňajúca podmienky v zmysle § 2 ods. 2 písm. c) zák. č. 503/2003 Z.z. uplatnila na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom v k. ú. M. tvoriacim pasienkové spoločenstvo, zapísaným vo vložke 2, 3, 4 k. ú. M.. Reštitučným titulom bol prechod pozemkov na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

Kúpna zmluva zo dňa 15. marca 2004 o prevode bývalých urbárskych pozemkov, zahŕňajúca aj predmetné pozemky, uzavretá medzi JUDr. Jozefom Krškom, správcom konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodársko-obchodné družstvo SĽŇAVA Sokolovce ako predávajúcim a I. S. ako kupujúcim, bola s odkazom na § 4 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. vzhľadom na výslovný zákaz previesť pozemok v zmysle zákona odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného, vyhodnotená ako neplatný právny úkon.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spoj. s § 2501 ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že predmetom prieskumu v danej veci bolo posúdenie reštitučného nároku oprávnenej osoby na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným v pôvodnej Pkv. v č. 4, k. ú. M. v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a konanie, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, a to najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a v takto vymedzenom rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 2 zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom

(1) Právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

(2) Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

Podľa § 4 zák. č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom

(1) Povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

(2) Povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára 14) a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba

spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z.z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady postupom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 503/2003 Z.z. vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1).

Podľa § 68 ods. 1 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní

Věci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, 7) sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté.

Odvolací súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona udáva, že povinnou osobou v zmysle citovanej právnej normy je teda právnická osoba, ktorá má nehnuteľnosť, ku ktorej si reštitučný nárok uplatnila oprávnená osoba, ku dňu účinnosti reštitučného zákona, právo hospodárenia alebo právo správy pokiaľ ide o nehnuteľnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky a poľnohospodárske družstvá. Takto ustanovenej povinnej osobe zákonodarca uložil povinnosť nakladať s pozemkami až do navrátenia vlastníctva oprávnenej osobe so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne jej uložil zákaz previesť takéto pozemky odo dňa účinnosti, t. j. od 1. januára 2004 do vlastníctva inej osoby pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu.

Odvolací súd sa taktiež stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že na základe skutkových okolností v danom prípade jednoznačne vyplýva právny záver, že prevod sporných nehnuteľností navrhovateľ uskutočnil kúpnu zmluvou zo dňa 16. marca 2004, teda za účinnosti reštitučného zákona, z ktorých dôvodov táto zmluva je neplatná za zákona podľa § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. . Zákonodarca totiž jednoznačne v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. momentom účinnosti tohto zákona povinnej osobe uložil povinnosť nakladať s pozemkom so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne mu uložil zákaz previesť tento pozemok na inú osobu pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu. Predmetná neplatnosť v danom prípade nastáva automaticky zo zákona bez toho, aby bolo potrebné neplatnosť príslušného právneho úkonu nejakým spôsobom osobitne vysloviť v inom súdnom konaní.

Námietka navrhovateľa, že v čase uplatnenia si reštitučného nároku oprávnenou osobou dňa 6. decembra 2004 povinná osoba ako vlastník neexistovala, nakoľko v tejto dobe bol ako vlastník zapísaný I. S., a to na základe povolenia vkladu k predmetným nehnuteľnostiam Správou katastra v Piešťanoch zo dňa 24. apríla 2004 pod V 510/04, je právne irelevantná.

Odvolací súd zároveň s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. III. ÚS 127/2010-35 z 22. júna 2010, považuje za potrebné uviesť, že k reštitučným nárokom žiadateľov je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v konaní podľa týchto zákonov v súlade so záujmami týchto osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná, nedochádzalo k ďalším krívdám. Nepochybne z toho vyplýva povinnosť pre všeobecné súdy vykladať právne normy v súlade sústavnými princípmi, ktoré sú v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu).

Odvolací súd pochybenie v konaní súdu prvého stupňa nezistil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p., keďže navrhovateľ bol v konaní neúspešný a odporca zo zákona nemá nárok na ich náhradu. Účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.